

[Udenrigsministeren.]

over sin egen skæbne, og den totalitære, der sætter staten over menneskeskæbner.

Det har vist sig, at af de 170 000 krigsfanger i De Forenede Nationers fangelejre vil efter de foreliggende oplysninger kun 70 000 hjem til Kina eller Nordkorea. De Forenede Nationer har derfor erklæret ikke at ville udlevere de øvrige hundrede tusinde. Men kommunisterne vil ikke anerkende nogen ret for den enkelte krigsfange til selv at afgøre, om han vil hjemsendes.

Det havde været en mægtig lettelse for De Forenede Nationer, hvis alle krigsfanger havde ønsket at blive hjemsendt. Der havde da ikke længere været noget spørgsmål, der skilte forhandlingsdelegationerne i Panmunjom.

Men det drejer sig her om et stort humanitært spørgsmål. Derfor har den vestlige verden også sluttet op bag den holdning, De Forenede Nationers forhandlere har indtaget i spørgsmålet om krigsfangerne.

Den britiske udenrigsminister, Mr. Eden, har i underhuset erklæret, at den britiske regering stod bag ved denne sag, og den 16. september har den norske udenrigsminister Lange i en tale til stortinget udtalt, at De Forenede Nationer ikke kan fravige det humanitært begrundede princip, at der ikke skal bruges magt overfor krigsfanger, som med alle midler vil modsætte sig at blive sendt tilbage, fordi de mener, at deres liv i så fald vil være i fare.

Jeg tvivler ikke på, at alle demokrater i denne sag er enige med mig i, at vi også fra dansk side i humanitetens navn og i overensstemmelse med erklæringen om menneskerettighederne vil give vor tilslutning til, at De Forenede Nationer ikke vil hjemsende krigsfanger, der vil modsætte sig det.

For at søge, om der dog ikke var en udvej i denne sag, der kunne bringe forhandlingerne ud af dødvandet, forelagde De Forenede Nationers våbenstilstandsdelegation den 28. september ikke mindre end tre forslag til løsning af krigsfangespørgsmålet. De fastholder alle krigsfangernes ret til selv at vælge, om de vil hjemsendes, men man stiller forskellige udveje til rådighed for den måde, hvorpå det kan ske, for derved at gøre det muligt for de kommunistiske forhandlere at give tilslutning. Men også disse forslag blev forkastet. Da nordkoreanerne ikke ville efterkomme FN-forhandlernes opfordringer til enten at vælge en af disse løs-

ninger eller selv fremsætte nye konstruktive forslag, har der ikke været anden udvej end at udsætte våbenstilstandsforhandlingerne på ubestemt tid.

Nu bringes sagen altså påny frem på De Forenede Nationers plenarforsamling. Foreløbig har forsamlingen fået forelagt et amerikansk forslag fremsat med støtte fra 15 andre lande, deriblandt Danmark, Island og Norge, hvori der rettes en appel til den kinesiske folkeregering og de nordkoreanske myndigheder om at undgå yderligere blodudgydelse og indgå på en våbenstilstand, der anerkender krigsfangernes ret til at blive hjemsendt uden anvendelse af tvang. Forslaget indeholder desuden en godkendelse af de hidtil opnåede resultater under våbenstilstandsforhandlingerne og af de principper, forhandlingerne har været ledet af.

Selvom naturligvis selve våbenstilstandsforhandlingerne må føres i Korea, er der ingen tvivl om, at der i New York vil blive udfoldet alvorlige bestræbelser for at finde en udvej til at bringe forhandlingerne i gang igen, forudsat at der er en virkelig vilje fra modpartens side til at medvirke til en løsning. Jeg vil i denne forbindelse gerne nævne, at den mexicanske præsident har taget et initiativ til en løsning af krigsfangespørgsmålet ved i en henvendelse til generalsekretæren at fremkomme med et forslag, hvorefter alle krigsfanger, der ønsker at vende hjem, straks skal udveksles, og hvad de andre krigsfanger angår, skal enhver medlemsstat, som i givet fald kan anerkende det mexicanske forslag, forpligte sig til at modtage et antal af disse fanger, således at de får mulighed for at arbejde og tjene til livets ophold. Når normale forhold igen er tilvejebragt i Det fjerne Østen, skulle krigsfangernes hjemlande give de ikke-hjemvendte krigsfanger fornøden garanti for, at de ufortøvet kan vende tilbage.

Den danske regering har endnu ikke taget nogen endelig stilling til dette forslag, idet man ønsker at foretage en nærmere undersøgelse af forslagens detaljer og konsekvenser. Men regeringen kan kun hilse med tilfredshed den indstilling, der ligger bag præsidentens forslag, der uden tvivl vil kunne indgå som en del af grundlaget for plenarforsamlingens behandling af Koreaspørgsmålet.

Plenarforsamlingen har fornylig uden drøftelse og uden afstemning efter forslag